

ka. Mutta niissä riveissä emme merkitse mitään ellemmme ole luokkatietoisia, ellemmme harrasta ja ymmärrä luokkamme asemaa ja niitä vaatimuksia, joita työväenliike ajaa takaa. Nykyaika siis vaatii, että työläisnaiset ottavat paikkansa luokkataistelurintamalla. — Sellainen äiti, joka ei seuraa aikaansa, ei voi myöskään valaista lapsillensa elämän todellisuutta eikä yhteiskunnassa vallitsevaa nurinkuruutta.

Älkää suinkaan hyvät naiset pahastuko näistä sanoistani. Minä en tarkoita mitään pahaa enkä teitä loukkaavaa päivävastoin, tarkoitan meidän ja koko luokkamme yhteistä hyvää. Toivon, että alamme oikein todenteolla harrastamaan kirjallisuutta ja työväenlehtiä joutoaikoinamme. Toivon, että sekin äiti, jolle niin suurella vaivalla mein tulemaan Toveritaren Valvojan tilalle, lukisi hyvin ahkeraan Toveritarta. Olen varma, että ennen pitkää huomaatte kuinka väärin olette itseenne kohtaan tehnyt tilaamalla työläisten vihollisten lehteä — Valvojaa. Älkää työläisnaiset missään milloinkaan tehkö sellaista tyhmyyttä enään, että tilaatte niitä lehtiä, jotka ovat työväenluokan vihollisia ja luokkamme sortajien ja riistäjien ystäviä, joita ovat Valvoja, New Yorkin Uutiset ja jotkut muut. Omistakoon jokainen työläisnainen sen lauseen, jonka jo työmiesten suuret joukot ovat omistaneet: "Pois porvarilehdet työläisten kodeista ja tilalle omat lehtemme!" Kun meiltä on poissa nuo lehdet ja kun luemme omia lehtiämme, poistuvat mielestämme silloin myöskin porvarilliset ajatukset ja meistä kehittyvät selväkatseisia luokkataistelijoita. Naiset, tilatkaa itsellenne Toveritarta! Sen paikka on jokaisessa suomalaisessa työläiskodissa.

Toveruudella,

Anna Toivonen,
Delena, Ore.

Mitäpä muuta kuin istuttaa lasten ja nuorten mielin ajatus, että koska suuri ja kifulluisa pääministeri on niin ahkera, on aivan tyhmää, että yksinkertainen lapionmieh vaatii 8 tunnin työpäivää, ja sitäpaitsi kertovathan oppettajat, oppikirjat ja lasten ja nuorison romaanit kertomuksia pojista, jotka ahkeruutensa takia ovat onnistuneet maailmassa jne.

Eräs toinen uutinen lehdessä kuuluu:

"Lukemattomia lakkoja".

"Kaikissa osissa maata on lakkoja. Vaikka työväki ei ole koskaan ennen ansainnut niin korkeita palkkoja kuin nykyään, esittää se yhä korkeampia vaatimuksia. Tavallisesti se onnistuu vaatimuksissaan kun maailma tarvitsee niin kipeästi uusia tavaroita hävitettyjen tilalle sekä tyydyttämään lukuisien ihmisten vaatimuksia, jotka nykyään ensi kerran elämässään kykenevät hankkimaan ylellisyystavaroita".

Lasten mieliin tahdotaan painaa se seikka, että lakot ovat vahingollisia yleiselle hyvinvoinnille ja että työläiset voivat nykyisillä palkkoillaan elää yltäkylläisyydessä. Sanaakaan ei julkaisussa koskaan kerrota siitä, että elinkustannukset ovat nousseet niin että työläisten korkeat palkat ovat käyneet aivan riittämättömiksi edes välttämättömiin elintarpeisiin saatikka sitten ylellisuustavaroihin.

Erässä uutisessa, jossa kerrotaan kuinka sotaväki on saanut aikaan rauhallisen tilanteen teräslakkoalueella, lainataan m. m.

LASTEN JOULU 1919

**ON
VALMIS!**

on jo valmis tilattavaksi. Tämänvuotinen Lasten Joulu on sanan täydessä merkityksessä Amerikan suomalaisten sosialistilasten oma julkaisu. Siinä on enemmän pikku toveriemme kuvia kuin useammassa edellisessä lasten julkaisussa yhteensä. Kaikkiaan siinä on 12 ihanneliittolaisten ryhmäkuvaa. Paitsi lasten ryhmäkuvia on julkaisussa toistakymmentä kertomuksiin ja runoihin soveltuvaa kuvaa.

Lasten Joulu sisältää seuraavat kertomukset: PAINAJAINEN, kirj. Selma-täti; LYHYT ONNEN AIKA, kirj. Maiju-täti; ONNELLINEN JOULU, kirj. Svea-täti ja PESUKARHU, kirj. Aino. Julkaisu sisältää seuraavat runot: JUHLARUNO Ashtabulan s. s.-o. Ihanneliiton juhliin, kirj. Mikael Rutanen; ÄIDILLE, kirj. Felix Hyrsky; MIEROLAINEN, kirj. A. F. J.; SUOMEN SOTAORPO, kirj. W. M. Mattson; TYTTÖSELLE, kirj. Jenny Traat, sekä Eemeli Rautiaisen kirjittamat kolme runoa: NUORTEN NOUSU, MUMMO ja TULEVA SANKARI. Myöskin on selostuksia Ihanneliittojen toiminnasta.

LASTEN JOULU MAKSAA 25 SENTTIÄ.

Kukaan pikku tovereista ei saa jäädä ilman tätä sisältörikasta lasten julkaisua, jonka kautta he tutustuvat satoihin nuoriin tovereihinsa. Siis jokaiselle lapselle LASTEN JOULU.

Ihanneliittolaiset, kiireesti ottamaan tilauksia. Tilausten saanti on nyt helppoa, kun tiedetään, että julkaisu on valmis lähetettäväksi heti kun tilauksia saapuu. Asiamiehille myönnetään 20 prosentin alennus 10 kpl., tai isommista tilauksista. Tehkää tilauksenne alla olevalla tilauslipulla.

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Allekirjottanut tilaa..... kpl. Lasten Joulua 1919. Rahaa seuraa mukana \$.....

NIMI.....

OSOTE.....

TORONTO, ONT., CAN.

Suomalaisten elämä täällä Torontossa on hyvin hiljaista. Tuonen maille siirtyä tovereita ihan äkkiävaamatta. Hiljattain juuri saatoimme viimeiseen lepoon kaikille Toverittaren lukijoille tunnetun kynäilijän Klaudie Parkkosen miehen toveri Parkkosen. Hänen kuolemansa aiheutui leikkauksesta, kaikesta päätien lääkäreiden huolimattomuuden takia. Vainajalta jäi neljä alaikäistä lasta, jotka kuitenkin olivat kyliksi isoja käsittämään isän kuoleman ja lohduttamaan äitiä hänen toivottomasti itkessään. Toivoen Klaudie Parkkoselle edelleenkin voimaa

ja intoa taistelemaan sen luokan puolesta, joka kerran takaa meidän työläisten elämän ja toimeentulon.

T. S. Seuran työkokouksessa marrask. 23 p. yhtyi uusina jäseninä Hanna Siiström, John Rajala ja Eino Piippo. Toivon heidät tervetulleiksi seuran puolesta.

Oli saapunut keräyslistoja Port Arthuriin ja sen ympäristöllä vangitusten puolustovereiden puolustusraaston kartuttamiseksi. Useat heistä ovat joutuneet 2 vuodeksikin työvankilaan syyttä, että he ovat uskaltaneet toimia ja ehkä heiltä on löydetty kiellettyä kirjallisuutta. Listat hyväksyttiin ja valittiin kerääjä.

Luettiin vasta perustetun nuorisoseuran säännöt ja hyväksyttiin. Seuran tunnetaan nimellä T. S. Seuran Nuorisoseasto. Kohta siis saamme nähdä mitä ne nuoret saavat aikaan. Toivo on kaikilla suuri, vaan onkohan todellisuus päinvastainen.

Valituskomiteasta erosi toveri Tuuri ja tilalle tuli toveri Maukonen. — Muuta en nyt osaa tällä kertaa kirjottaa. Toivoisin vaan että joku toinenkin ottaisi kynän käteensä ja antaisi kuulua. — Katri R.

Lähtiessänne ostoksille tarkastakaa ilmoitusosastomme

tuomari Garyn lausunto, jossa hän sanoo, että "teräslakon todellinen vaikutin on bolshevismi ja että suurella joukolla teräsyhtiön ulkomaalaisista työläisistä on tarkoitus saada aikaan vallankumous. Lakonjohtaja Foster on kirjottanut kirjoja kommunismista."

Lapsille ei koetakaan kertoa niitä tosiloja ja syitä mistä teräslakko johtuu, vaan sensijaan koetetaan se esittää joidenkin ulkomaalaisten laittomuuden harjoittajien rettelöksi, joiden "vaarallisia" aikeita on täydytty kutsua sotaväki ehkäsemään.

Samanlaisia esimerkkejä kapitalistiluokan määräämästä järjestelmällisestä pimitystyöstä kouluissa voisi kertoa vaikka kuinka pitkälti sillä samanlaista menettelyä harjoitetaan kaikkialla. Eiköhän työväenluokalla olisi syytä saada omat edustajansa koulujen neuvostoihin?

Chicagon perhepalvelijattaret järjestyvät.

Viimeksi saapunut naisten ammattiunionin äänenkannattaja kertoo järjestymisinnon Chicagon perhepalvelijattarien keskuudessa olevan yhä kasvamaan päin. Naisten ammattiunionin Chicagon osasto pani toimeen palvelijattarien joukkokokouksen viime lokakuun alussa tarkoituksella perustaa palvelijattarien järjestö. Osanotto kokoukseen oli hämmästyttävän suuri. Viikkoa myöhemmin pidettiin toinen palvelijattarien kokous, jossa noin sata palvelijattarta yhtyi

unioon. Kolmanteen kokoukseen saapui jo noin 300 palvelijattarta ja suuri joukko heistä yhtyi unioniin. Marraskuun puolivälissä pidetyssä kokouksessa on valittu union virkailijat ja on utio alottanut toimintansa.

Palvelijattarien olojen parantamisen tarve on täytynyt olla hyvin voimakas koska osanotto heti ensimmäisiin kokouksiin on ollut noin suuri. Ensimmäiseksi ryhtyneen union toimintaan palvelijattarien työpäivän lyhentämiseksi. Palvelijattarien työpäivä tavallisesti onkin aivan rajottamaton, usein 14—16 tuntinen. Jos ei palvelijattarit itse ole kieltäytyneet ja kyllin rohkea vaatimaan itselleen lyhyempää työpäivää, ei suinkaan hän sitä emännän tahdosta voi saada, enempää kuin muitakaan parannuksia oloihinsa. Ensimmäinen tärkein tehtävä palvelijattarien järjestöllä Chicagossa, kuten muuallakin, on saada palvelijattarille 8 tuntinen työpäivä. Paitsi luonnottoman pitkä työpäivä on palvelijattarilla monia muita valittamisen syitä, kuten kävi ilmi chicagolaisten palvelijattarien kokouksissa. Nyt varsinkin ruokatarpeiden hintojen kohoamista on useissa paikoissa tullut tavaksi nälyttää palvelijattarta, ruokaa tilataan vain sen verran kuin isäntäväki tarvitsee ja palvelijattar saa tyytyä leipään ja perunoihin. Yksi kiusallinen epäkohta palvelijattaren ammatissa on se kun hänen täytyy asua palveluspaikassaan, jolloin hänen käytettäväkseen luovutetaan

joku viheliäinen viinttikamari tai joku muu talon huonoin huone, jota ei lämmitetä eikä kalusteta palvelijattaren mukavuuksia silmälläpitäen. Hänellä ei saa käydä vieraita eikä saa kulkea etuovesta, hän ei saa pitää iltoja itselleen, vaan on hänen muiden päivätoimensä päätyttyä hoidettava lapsia, jopa usein parsittava perheen sukkiä ja vaatteita. Kielentaitamattomat ulkomaalaiset palvelijattaret eivät voi yksilöllisesti paljon parantaa asemaansa vaikka vaihtaisivat paikkaakin, mutta järjestönsä avulla he voivat saada parannuksia. Palvelijattarien järjestö voi yhä tästä lähtien palvelijattarien oloja kaikissa paikoissa vaatimalla emänniltä kirjotettuja sitoumuksia viverseistä asioista palvelijattarille.

Ihme kyllä, että palvelijattaret niinkin unionistisessa kaupungissa kuin Chicago vasta alkavat järjestymispuuhiin. Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Miksihän chicagolaiset toveritaret eivät ole kertakaan maininneet tästä palvelijattarien järjestymispuuhasta Toverittareissa? Toivotavasti he kuitenkin ovat huomassa mukana ja kirjottavat unionsa toiminnasta omassa lehdessään Toverittareissa.

Berkeleyssä, Cal., kuulutaan myöskin puuhattavan palvelijattarien unionia vaikka berkeleyläiset toveritaret tosin eivät ole siitä Toverittareissa vielä mitään maininneet. Kertokaahan toveritaret toiminnastanne Toverittareissa.